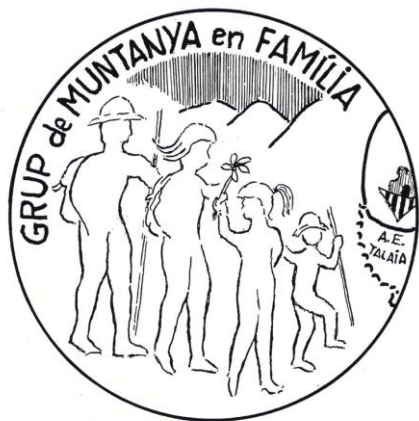

Ascensió a LA MORELLA: arbustos, dolines i avencs pel nostre carst calcari.

**La Pleta - Avenc Emili Sabaté - Pla de
Querol - Campgràs - La Morella - La Pleta**

Data: DIUMENGE 17 DE FEBRER DE 2013

Desplaçament: AMB COTXES PARTICULARS

Lloc de sortida: PLAÇA DE L'ESTACIÓ DE VILANOVA I LA GELTRÚ

Coordinadors de la sortida: Blai Poch (607845854) i Joan Raventós (696373454)

Masia de la Pleta, punt d'inici de l'excursió.

Cim de la Morella, amb vistes cap al Baix Llobregat.

Horaris previstos:

08.20 h - Concentració a la plaça de l'Estació (pl. d'Eduard Maristany) de Vilanova.

08.30 h - Sortida cap a la Pleta (massís del Garraf).

09.10 h - Arribada a la Pleta. Breu esmorzar.

09.30 h - Inici de l'excursió.

12.00 h - Cim de la Morella (594,60 m)

13.45 h - Arribada a la Pleta i retorn a Vilanova.

Com arribar a La Pleta (punt d'inici):

Sortim de Vilanova en direcció a Sitges, per agafar la carretera de les Costes (C-31) cap a Barcelona. Tot just finalitzada la carretera de les Costes, **ATENCIÓ**, trobem una rotonda a l'esquerra que ens permet entrar a la urbanització Rat Penat. Seguirem les indicacions de la Pleta (Oficina del Parc) i de la Plana Novella. La pista asfaltada ascendeix fort, i en poc se'ns ofereix una bonica visió de la costa de Castelldefels. Seguirem per la pista fins arribar a la Pleta (km 3,5), on trobem dues esplanades d'aparcament. Aquí esmorzarem, o qui ho prefereixi podrà fer una ràpida visita pels voltants de la masia.

Resum de l'itinerari:

La Pleta - Avenc Emili Sabaté - Pla de Querol - Campgràs - **La Morella** - Campgràs - Pla de Querol - La Pleta.

Longitud: 7 km aprox. **Desnivell:** 244 m. **Horari:** 4.15 hores aprox. **Dificultat:** baixa.

Per si pot convenir a alguna família, hi ha la possibilitat de portar el cotxe a l'aparcament que hi ha al pla de Querol abans de l'inici de la sortida.

Dificultats que hi poden haver i altres qüestions a tenir en compte:

Tot i considerar aquesta sortida de baixa dificultat, cal posar atenció en els trams de rasclers, roques nues i foradades en les quals l'aigua ha modelat estries i formes punxegudes.

Recordar que estarem caminant per dins de l'espai protegit del Parc Natural del Garraf, i que cal tenir cura de la seva riquesa natural i arquitectònica. L'itinerari previst segueix la senyalització del GR 92.

ATENCIÓ: En el tram de pista, força ascendent, entre la Pleta i el pla de Querol és autoritzada la circulació de vehicles de motor. Caldrà estar-hi atents.

Hem previst fer algunes parades de REAGRUPAMENT. Cal que tothom les respecti per al benefici del grup. Els adults responsables dels menors hauran de vetllar per la seva seguretat. No es pot córrer durant el trajecte. Els menors no han de passar al davant de la persona que se situarà al capdavant i que farà el guiatge de l'itinerari. Vetlleu-ho, si us plau, **i en especial en el tram d'avencs** (entre el pla de Querol i Campgràs).

Material necessari (què cal portar):

Menjar: Caldrà portar l'esmorzar, i quelcom per picar durant el trajecte. Esmorzarem abans de començar l'excursió, a la Pleta.

Aigua: No hi ha punts d'aigua durant tot l'itinerari.

Roba d'abric: Estarem a ple hivern i cal preveure que, tot i que el dia pugui ser assolellat, l'ambient sigui fred i humit. Convindrà portar roba d'abric (anorac, gorro, guants, buf,...) i un impermeable per si fa vent o plou.

Calçat adequat: Botes de muntanya (IMPORTANT), si pot ser de mitja canya per evitar refredaments i torçades de peu.

Documentació: Targeta federativa, document d'identitat, targeta sanitària, etc.

Opcional: Prismàtics per gaudir de les vistes panoràmiques.

Descripció de l'itinerari:

Itinerari extret del díptic editat pel mateix Parc Natural del Garraf i Comarcal d'Olèrdola:

"Excursions senyalitzades: A la Morella", i revisat sobre el terreny a finals del passat mes de gener.

Algunes dades bàsiques del conjunt de la Pleta i del Parc del Garraf:

L'edifici de la Pleta es tracta d'un antic pavelló de caça de la família Güell. Sorprèn, en aquest edifici, la construcció cònica a l'esquerra de la façana principal. La seva funció era indicar el nivell d'aigua de la cisterna que cobreix. És obra de Francesc Berenguer i Mestre, col·laborador de Gaudí. Més endavant, es va convertir en un mas ramader, d'on probablement li ve el nom de pleta, fent referència al tancat que, davant la casa, servia per recollir el bestiar que pasturava la muntanya.

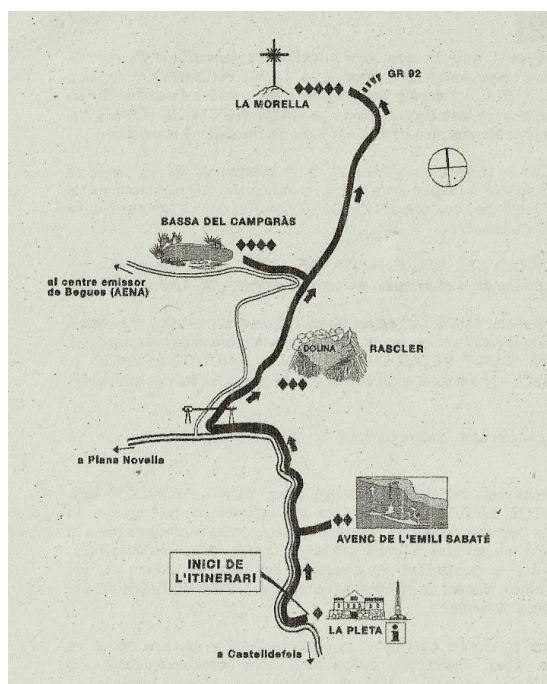
Adquirit l'any 1994 per la Diputació de Barcelona, s'ha restaurat i condicionat com a Oficina i Centre d'Informació del Parc Natural.

El Parc del Garraf ocupa una extensió de prop de 12.820 Ha, integrat per part dels municipis de Begues, Castelldefels i Gavà (Baix Llobregat), Avinyonet del Penedès i Olesa de Bonesvalls (Alt Penedès), i Olivella, Sant Pere de Ribes, Sitges i Vilanova i la Geltrú (Garraf). Els seus límits són la vall inferior del Llobregat, la mar Mediterrània i la depressió del Penedès.

Es tracta d'un paisatge eminentment rocós i agrest, amb nombroses cavitats subterrànies formades per l'acció de l'aigua sobre la pedra calcària. El seu relleu és solcat per rieres seques encaixades entre el rocam, conegudes com a fondos. Els cims més alts són la Morella (594,6 m) i el rascler (572 m).

El Parc del Garraf està emparat legalment per un pla especial de protecció promogut el 1986 per la Diputació de Barcelona i ampliat substancialment el 2011; això ha permès connectar-lo amb els parcs veïns d'Olèrdola i el Foix. Forma part del Pla d'espais d'interès natural (PEIN) promogut per la Generalitat de Catalunya.

Itinerari:

La Pleta (350 m). Situat a l'entrada de l'edifici, prenem la carretera, de pujada, en direcció a la Plana Novella. Després d'un primer revolt i a uns quatre-cents metres d'aquest, trobem, a la dreta de la carretera, un voral de sorra d'on surt un sender en sentit nord-est. El camí, planer a l'inici, descendeix lleugerament, i ja corriol en el darrer tram arriba a la boca de l'avenc de l'Emili Sabaté. **ATENCIÓ!**

Avenc Emili Sabaté (390 m). Els **avencs** són cavitats subterrànies formades per pous verticals. Són resultat de l'acció de l'aigua sobre la roca calcària. Formen part de l'anomenat modelat **càrstic intern**, a diferència dels **rasclers** i les **dolines** que conformen el **carst extern**. Al massís del Garraf hi ha més de tres-centes cavitats subterrànies. L'espeleologia catalana, s'inicià, fa un segle, en el subsòl d'aquestes muntanyes.

L'avenc de l'Emili Sabaté té una fondària de -46 m i un recorregut de 62 m. El primer pou, de -23 m i que s'observa des de la mateixa boca, presenta un sostre acampanat i cobert d'estalactites fàcilment visibles des de l'exterior.

Refem el camí fins reprendre la carretera en direcció nord, de forta pujada, cap al **Pla de Querol** (470 m). REAGRUPAMENT. En aquest punt, a on es troba una zona d'aparcament, l'itinerari que segueix el GR92 deixa la carretera cap a la Plana Novella i segueix, a la dreta, una pista asfaltada que, després de travessar una barrera per als vehicles, ascendeix en direcció cap a tres instal·lacions d'aviació civil, telefonia i ràdio, a on hi destaquen diverses antenes i una bola de radar.

Poc després de superar la barrera, trobem a ma dreta un corriol que ens acosta a l'avenc del llamp, de fondària -73 m. **A partir d'ara, caldrà posar especial atenció en els infants a mesura que anem trobant altres avencs.** Retornem a la pista en direcció ascendent cap a Campgràs.

Seguim poc més de tres-cents metres i trobem a la nostra dreta un indicador del GR 92 que, a través d'un corriol, ens introdueix de nou al bell mig d'un extens camp de **rasclers**, format per milers de roques nues i foradades en les quals l'aigua ha modelat estries i formes punxegudes. Enmig d'aquest paisatge agressiu i feréstec ens sorprenen les **dolines**, superfícies arrodonides lliures de roques, que sembla que les hagin foragitat i el seu lloc l'hagi ocupat la terra i, posteriorment, la vegetació.

Rasclers i dolines són resultat del procés de carstificació de la roca calcària. Durant milions d'anys, l'aigua de pluja ha sotmès les roques calcàries a un procés d'erosió química. Els resultat d'aquestes reaccions rep el nom genèric de carst. Com a conseqüència de la descarbonatació de la roca s'obté la terra rossa, aprofitada amb cura per les plantes per arrelar. Sovint, les dolines amaguen un avenc sota la seva superfície.

Seguirem el corriol, i anirem trobant diversos avencs senyalitzats: l'avenc de la Sílvia (-13 m), amb un bon embut d'entrada, l'avenc de l'Asensio (-84 m) i amb indicació de la perillositat d'entrar-hi per baixa concentració d'oxigen al seu interior, l'avenc Lluís Solà, i altres més.

El corriol ens condueix de nou a la pista a punt d'arribar a una extensa plana, la dolina de **Campgràs** (525 m). Campgràs és, efectivament, un prat. Hi abunden gramínies, com l'albellatge i el fenàs, així com també plantes ruderals de diverses espècies, com el fonoll. La vegetació que l'envolta és una brolla dominada pel garric, al qual acompanyen moltes altres espècies, com el romaní, el llentiscle, la farigola i altres plantes aromàtiques. També localitzarem fàcilment molts

exemplars de càrritx, una gramínia gegantina cada cop més estesa al massís. Pocs arbres, de desenvolupament molt pobre, formen el quasi inexistent estrat arbori: ullastres, figueres i algun pi sobresurten tímidament entre el mosaic d'arbusts. Els incendis, nombrosos i intensos, han estat els grans protagonistes en el modelat de l'actual vegetació.

El margalló, símbol del parc, ens acompanya per tot l'itinerari. Al Garraf troba el seu límit septentrional de distribució, per la qual cosa la important població del massís gaudeix d'un estatus d'especial protecció.

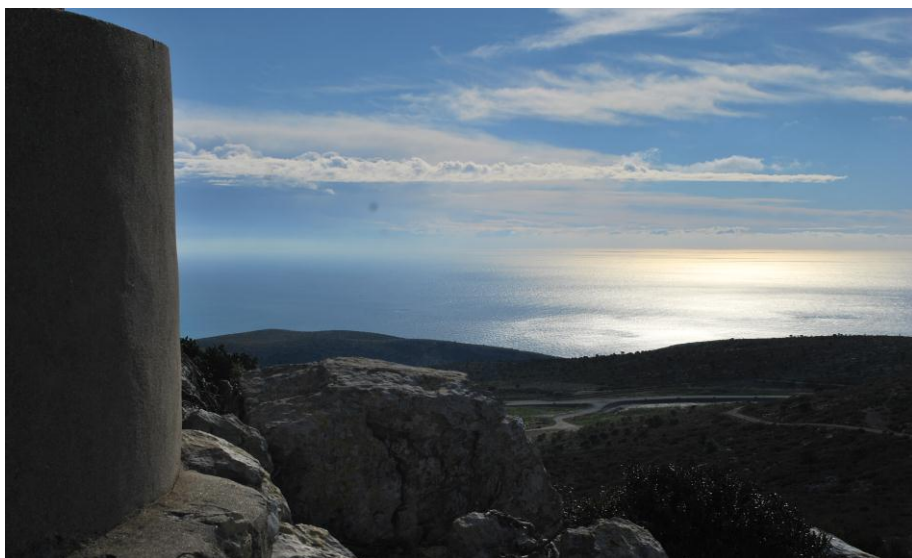
Arribats a Campgràs, seguirem breument per la pista ascendent en direcció a les antenes, deixant a la nostra dreta una altre pista asfaltada, que envolta el prat de Campgràs, i per a on segueix el GR 92. Pugem poc més de dos-cents metres fins a trobar a la nostra dreta una petita bassa d'aigua. A la Mediterrània seca, ben representada pel massís del Garraf, les basses constitueixen punts claus per a la vida de moltes espècies, especialment per a aquelles en què l'aigua va lligada irrefutablement al seu cicle vital, com els amfibis i molts invertebrats. Una colònia de granotes verdes, algun exemplar de serp d'aigua, vegetació aquàtica i invertebrats poblen aquesta petita illa d'aigua dolça.

Retornen fins a trobar la pista que segueix el GR 92 i que envolta la dolina, quedant a la nostra esquerra un corral en runes. Per tot el massís abunden les masies i els corrals en runes, rastres de la intensa activitat agrícola i ramadera del segle passat. El conreu de la vinya i els ramats de cabres van ser la base de l'economia dels pobladors del massís.

Seguim breument la pista, que davalla suaument, fins a trobar un tancat que correspon amb l'abocador clausurat d'escombraries de l'Àrea Metropolitana de Barcelona a la

que havia estat la vall d'en Joan. Agafem a la nostra esquerra una ample pista ascendent que ens portarà finalment per un petit corriol fins al **cim de La Morella**, vèrtex geodèsic de primer ordre i punt culminant del massís, amb 594,6 m. Des d'aquest mirador natural es pot gaudir, especialment en els dies freds, d'una incomparable panoràmica del massís, de la vall del Llobregat i d'altres punts de la geografia catalana, des del Montmell, Montserrat i fins la ciutat de Barcelona.

Per tornar al punt de partida, La Pleta, caldrà desfer tot el camí seguit; priorititzant bàsicament la pista que baixa de la Morella fins a la carretera a la Plana Novella (barrera), i per aquesta fins a la Pleta.

Activitat:

Identifiqueu les diferents fotografies i escriviu-hi els noms corresponents a sota: (ROMANÍ) - (LLENTISCLE) - (DOLINA) - (AVENC) - (HEURA) - (GARROFER) - (GINEBRÓ) - (GARRIC) - (PI BLANC) - (PI PINYONER) - (CÀRRITX) - (MARGALLÓ) - (RASCLER) - (CIRERER D'ARBOÇ)

Mapa de la zona:

Del mapa MASSÍS DE GARRAF Parc Natural (1:25.000) Editorial Alpina (edició 2004-2005).

NOTES:

Aquesta activitat de muntanya està organitzada pel Grup de Muntanya en Família (GMeF) de l'Agrupació Excursionista Talaia i s'adreça als membres de l'entitat adscrits al GMeF.

D'acord amb allò que marca la legislació per a les activitats esportives¹, **tots els participants a les activitats del GMeF hauran de disposar de la llicència federativa de l'any en curs.**

Els infants i joves que participen en aquesta activitat de muntanya hauran d'anar acompanyats dels seus pares o altres familiars que se'n faran responsables.

¹ Decret 58/2010, de 4 de maig, de les entitats esportives de Catalunya, i Decret legislatiu 1/2000, de 31 de juliol, pel qual s'aprova el Text únic de la Llei de l'esport.